

C/2024/880

6.2.2024

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Komisjoni aruanne – 2022. aasta konkurentsipoliitika aruanne“

(COM(2023) 184 final)

(C/2024/880)

Raportöör: **Paulo BARROS VALE**

Konsulterimistaotlus	Euroopa Komisjon, 2.6.2023
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 304
Vastutav seksioon	ühtse turu, tootmise ja tarbimise seksioon
Vastuvõtmine seksioonis	3.10.2023
Vastuvõtmine täiskogus	25.10.2023
Täiskogu istungjärk nr	582
Hääletuse tulemus (poolt/vastu/erapooletuid)	161/0/2

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee õnnitleb Euroopa Komisjoni 2022. aasta konkurentsipoliitika aruande avaldamise puhul. Aruandes antakse põhjalik ja ajakohane ülevaade konkurentsiga seotud tegevusest Euroopa Liidus. Aruanne annab tunnistust komisjoni jätkuvast pühendumisest ausa ja tõhusa konkurentsi edendamisele tarbijate ja ettevõtjate hüvanguks, näidates arengusuundi, mis on kooskõlas julgema teemakäsitusega, mida komitee on varem nõudnud.

1.2. Komitee rõhutab, et komisjon peab oma peadirektoraatide kaudu, kes vastutavad selle valdkonna eest, laiendama oma konkurentsialast tegevust. Nimelt peaks see hõlmama väljastpoolt Euroopa Liitu pärinevaid keskkondi paljude kanalite kaudu, mis mõjutavad ausat ja elutervet konkurentsi Euroopa ettevõtjate seas ning nende suhtes kehtivate eeskirjade järgimist. Esimene samm on komisjoni tegevus välisriigi subsidiumide valdkonnas ja komitee kiidab selle heaks, kuid tegevust tuleb laiendada ka teistele valdkondadele, et tagada tõeliselt võrdsed tingimused. Arvestada tuleb Euroopa ettevõtjate praegust ebasoodsat olukorda võrreldes teiste rahvusvaheliste keskkondadega, kus ei kohaldata samu põhimõtteid, norme, sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid kaitsemeetmeid jne.

1.3. Viimase kolme aasta jooksul on komisjon rakendanud ajutisi raamistikke, et võimaldada liikmesriikidel toetada ettevõtjaid koroonaviiruse pandeemia ja Ukraina sõja kontekstis. Kuigi see on leevendanud majanduslikke tagajärgi ELi äriühingute seas, on see toonud kaasa konkurentsimoonusi ja kahjulikku mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele. Komisjoni 2022. aasta konkurentsipoliitika aruandes tehtud analüüs (lk 4) näitab selgelt, et suurema fiskaalvõimekusega liikmesriigid said pakkuda oma riigi äriühingutele rohkem tuge kui piiratud vahenditega liikmesriigid. Komitee väidab, et suurema fiskaalvõimekusega liikmesriikides asuvatel äriühingutel on edaspidi siseturul eelis võrreldes teiste ELi äriühingutega, mis asuvad teistes liikmesriikides. Seepärast kutsub komitee komisjoni tungivalt üles tegelema ajutiste raamistike tagajärgedega ja taastama konkurentsi, võimaldades samal ajal märkimisväärseid ELi investeringuid, eelkõige rohe- ja digipöördesse.

1.4. Komitee soovib komisjonil hinnata COVID-19 puhangu kontekstis loodud riigiabi ajutise raamistiku ja teiste Euroopa fondide rakendamise käigus tekkinud konkurentsimoonusi. Komisjon peaks ergutama liikmesriike parandama tehtud vead, läbimõtlemata meetmed ja ebavõrdse kohtlemise, mis olid küll mõistetavad enneolematu eriolukorras, kuid mida saab ja tuleb nüüd parandada. Nii taastatakse võrdsed tingimused ja seeläbi konkurents samal turul tegutsevate

ettevõtjate seas, keda kõnealusel perioodil ebavõrdselt koheldi. Esines juhtumeid, kus liikmesriigid algatasid komisjoni teatise „Praeguse COVID-19 puhangu kontekstis majanduse toetamiseks võetud riigiabi meetmete ajutise raamistiku muutmine“⁽¹⁾ alusel hankeid, milles nad kohaldasid (õiguslikult küsitavat) põhimõtet „kes ees, see mees“. See tähendas, et mõned ettevõtjad, kes esitasid pakkumuse hiljem üksnes seetõttu, et nende projektid olid keerukamad ja nende väljatöötamine aeganõudvam, said vähem toetust kui lihtsamate ja kiiremini koostatavate projektide omanikud, kuigi nad kõik osalesid samas avalikus hankes.

1.5. Komitee väljendab heameelt digiturgude määruse jõustumise üle. Selle määruse eesmärk on muuta need turud õiglasemaks, võideldes pääsuvalitsejate ebaausate tavade vastu. Tegemist on pöördepunktiga digiturgudega tegelemisel. Selle ülesandega tegelemisel peaks komisjon kasutama neid füüsilisi ja inimressursse ning eksperditeadmisi, mida on sellise uuendusliku turu jaoks vaja.

1.6. Komitee väljendab heameelt töömeetodite ajakohastamiseks tehtud investeeringu üle, mida komitee on varem nõudnud. Peadirektoraat, mis on paremini varustatud tehniliste ja inimressurssidega, mis on digitaalselt arenenum ja paberivabam ning tekitab osalejatele vähem regulatiivset koormust, võimaldab tõhusamalt reageerida pidevalt muutuva turu probleemidele. Selline turg vajab õigeaegseid, turvalisi ja kergesti ligipääsetavaid lahendusi sidusrühmade jaoks. Komitee loodab, et tänu sellele investeeringule suudab komisjon tõhustada oma tegevust rohkemate ennetavate algatustega, et uurida ja toetada konkurentsi seisukohast kriitilisi sektoreid ning jätkata kiiret reageerimist kaebuste toimikutel põhinevate reageerivate uurimistega.

1.7. Komitee peab tervitavaks suuniste vastuvõtmist konkurentsiõiguse kohaldamise kohta iseenda töandjate töötingimusi käsitlevate kollektiivlepingute suhtes. Suunistes selgitatakse, et konkurentsiõigus ei takista iseenda töandjaid osalemast kollektiivlääbirääkimistel, et võrdsustada palgatöötajate ja iseenda töandjate töötingimusi. Need suunised aitavad kaasa Euroopa sotsiaalsetele väärtustele, millele komisjon peaks tähelepanu pöörama, ning komitee kutsub üles seda küsimust tähelepanelikult jälgima.

1.8. Komitee tunnustab komisjoni tema monopolidevastaste algatuste ja 2022. aastal saavutatud tulemuste eest. Normide range jõustamine nendes valdkondades edendab konkurentsi ja kaitseb tarbijaid, stimuleerides samal ajal innovatsiooni äriühingutes, mille puhul turule sisenemise takistused on väikesed.

1.9. Komitee nõuab eri turgude pidevat toetamist ja jälgimist monopolidevastase poliitika raames. Kõik turud peaksid kõigi, nii ettevõtjate kui ka tarbijate huvides olema avatud ja konkurentsivõimelised. Praegust inflatsiooniperioodi arvesse võttes on see tähtis, et tarneahelad suudaksid nõuetekohaselt toimida. Komisjon saab ja peaks selles kontekstis sekkuma nii Euroopa tasandi tehingutega seoses kui ka liikmesriikide konkurentsiasutuste toetamisel ja suunamisel.

1.10. Komitee rõhutab, et oluline on tagada aus konkurents kõigis sektorites, eriti nendes, millel on otsene mõju tarbijate ja VKEde heaolule. Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ja ebaausad kaubandustavad võivad avaldada kahjulikku mõju tuhandetele väikeettevõtjatele (eriti kõige tundlikumates sektorites, millele komitee on juba viidanud oma varasemates arvamustes). VKEsid tuleb tugevdada, sest nad on kohaliku arengu ja heaolu jaoks üliolulised, tagades töökohti, makstes kogukonnale makse ja tugevdades piirkondi. Komitee kutsub samuti üles rakendama rahaliselt tõhusaid vahendeid, näiteks liikmesriikide õiglaseid maksueeskirju. Komisjon saab ja tal tuleb etendada nendes küsimustes aktiivsemat rolli, kas otseselt oma pädevuse alusel või kaudselt liikmesriikide konkurentsiasutustega suheldes.

1.11. Komitee kutsub üles jätkuvalt pühendumise eluterve konkurentsi edendamisele ühtsel turul, kasutades selleks eri institutsioonide kestvat dialoogi ja ELi konkurentsivõrgustiku tugevdamist koostöös, mis tõhustab ühtse turu toimimist.

⁽¹⁾ ELT C 112 I, 4.4.2020, lk 1.

1.12. Maksukonkurents, mis tuleneb maksusoodustuste võimaldamisest liikmesriikides, on probleem, mida komisjon ei ole aluslepingutest tulenevate piirangute tõttu volitatud lahendada. Komitee kutsub komisjoni üles keskenduma jätkuvalt maksusoodustuste andmisest tulenevate konkurentsimoanutuste ärahoidmisele niivõrd, kuivõrd tal on lubatud seda teha, kohaldades riigiabi eeskirju ning suurendades teadlikkust ja avaldades suuniseid heade tavade kohta selles valdkonnas.

1.13. Komitee kutsub komisjoni üles kasutama riigiabi eeskirju rohe- ja digipöörde toetamiseks. Kuigi riigiabil võib selles pöördes olla oluline roll, peab EL oma riigiabi eeskirju ajutiselt lõdvendades leidma õige tasakaalu, et vältida subsideerimisralliit ja säilitada ühtsel turul võrdsed tingimused. Lisaks peaks riigiabi andmise aluseks olema selliste rangete eesmärkide lepinguline kehtestamine, mille mittesaavutamise korral võidakse selgete reeglite alusel otsustada, et kogu saadud toetus tuleb tagastada. Komitee kutsub aga üles hoiduma riigiabi andmisest üksuste, mille puhul esineb õiguslikke tõendeid selle kohta, et nad ei järgi kehtivaid keskkonnanorme, olenemata sellest, kas nad tegutsevad Euroopa Liidu territooriumil või mujal maailmas.

2. Arvamuse taust

2.1. Igal aastal koostab komisjon konkurentsipoliitika aruande, milles tuuakse välja peamised poliitilised arengusuunad, seadusandlikud algatused ja konkurentsi valdkonnas võetud meetmete abil saavutatud tulemused.

2.2. 2022. aasta oli eriti keeruline, sest Euroopa seisis silmitsi uue kriisiga, selle asemel et kogeda majanduse oodatud taastumist pärast COVID-19 pandeemiat. Venemaa ja Ukraina sõja mõju tõttu on komisjon võtnud mitmeid meetmeid, et tagada majandus- ja finantsstabiilsus ja tarneahelate turvalisus ning võidelda inflatsiooniga, mis on tõusnud väga kõrgele tasemele.

2.3. COVID-19 pandeemia vaibumisel kaotati järk-järgult COVID-19 puhangu kontekstis loodud riigiabi ajutine raamistik, kuna komisjon otsustas mitte pikendada seda ajutist raamistikku 30. juunist 2022 edasi. Kehtima jäid vaid meetmed, millega toetatakse investeeringuid ja ettevõtjate maksevõimet, mis jäävad kehtima kuni 2023. aasta detsembri lõpuni.

2.4. Venemaa ja Ukraina sõja mõju leevendamiseks võttis komisjon vastu riigiabi ajutise kriisiraamistiku, millega toetatakse selle konflikti ülekanduvast mõjust tugevalt puudutatud ettevõtjaid.

2.5. Vastuseks energiakriisile võttis komisjon mais vastu kava „REPowerEU“, et langetada kõrgeid energiahindu ja vähendada Euroopa energiasõltuvust. Juulis muutis komisjon riigiabi ajutist kriisiraamistikku, et hõlbustada sooduskavade loomist tööstuse CO₂ heite vähendamiseks ja taastuenergiatele üleminekuks. Energia valdkonnas kiideti Taani, Belgia ja Soome puhul heaks sektoripõhised kavad, sest energiasektoris oli vaja toetada maksevõimet. Detsembris kiideti heaks kahe Saksamaa äriühingu rekapiitaliseerimine.

2.6. Sellele järgnes taaste- ja vastupidavusraha rakendamine, et edendada ühtekuuluvust, leevendada pandeemia mõju ning valmistada Euroopat ette rohe- ja digipöördeks. Enamikku taaste- ja vastupidavusraha meetmetest ei peeta riigiabiks ning suuremat osa neist, mida peetakse, võib liikmesriik vahetult rakendada grupierandi määruse või vähese tähtsusega abi määruse alusel.

2.7. 2022. aastal jätkas komisjon mitme seadusandliku algatuse elluviimist, et tagada konkurentsieeskirjade eesmärgipärasus ja tulevikukindlus. Siinkohal väärib erilist tähelepanu digiturgude määruse avaldamine. Selle eesmärk on muuta digisektor ettevõtjate ja tarbijate jaoks õiglasemaks ja konkurentsivõimelisemaks. Määrusega keelatakse ebaausad konkurentsitavad ja sätestatakse hulk kriteeriume selliste pääsuvalitsejate tuvastamiseks, kes võivad turule halba mõju avaldada.

2.8. Lisaks avaldati siseturgu moonutavaid välisriigi subsidiume käsitlev määrus, millega anti komisjonile volitused tuvastatud moonutusi uurida ja need võimalusel parandada, kehtestades parandusmeetmeid või kiites heaks kohustusi konkurentsimoanutusi kõrvaldada. Alates 2023. aasta oktoobrist jõustub kohustus teatada teatavate künniste ületamisest.

2.9. Komisjon ajakohastas monopolidevastaseid ja ühinemiseeskirju, samuti riigiabi eeskirju ja suuniseid, et muuta need uute ülesannete täitmiseks sobivaks, ning jätkas jõupingutusi konkurentsi peadirektoraadi töömeetodite ajakohastamiseks.

3. Üldised märkused

3.1. Komitee leiab, et 2022. aasta konkurentsipoliitika aruanne on põhjalik ja hästi struktureeritud dokument, mis annab selge ülevaate peamistest saavutustest, raskustest ja tulevastest prioriteetidest Euroopa Liidu konkurentsipoliitika valdkonnas.

3.2. Komitee väljendab heameelt rõhuasetuse üle Euroopa Liidu konkurentsireeglite rängele jõustamisele ning Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste koostööle. Selline koostöö on väga oluline sidusa ja tõhusa tegutsemisviisi tagamiseks kogu ühtsel turul.

3.3. Ukrainas toimuv sõda on oluliselt mõjutanud Euroopa turgu, tõstes energiahindu ja katkestades tarneahelaid. Komitee toetab riigiabi ajutise raamistiku vastuvõtmist turuhäiretega tegelemiseks. Komitee juhib aga tähelepanu asjaolule, et see võib põhjustada konkurentsimoontusi, ja vajadusele kehtestada struktuurimeetmeid Euroopa Liidu kaitsmiseks selliste sündmuste eest, muutes majanduse vastupanuvõimelisemaks ja vähem sõltuvaks kolmandatest osapooltest.

3.4. EL peaks tegema ulatuslikke investeeringuid kava „REPowerEU“ meetmetesse, et vähendada energiasõltuvust ja muuta majandus kindlamaks ülemaailmse energiaturu kõikumiste suhtes, mis mõjutavad tõsiselt ettevõtjate ja kodumajapidamiste elu.

3.5. 2022. aasta oli keeruline aasta inflatsiooni tõttu, mille mõju püüti riigiabi ajutise raamistikuga leevendada. Komitee rõhutab eluterve konkurentsi tähtsust inflatsiooniperioodidel. Konkurents võib aidata ohjeldada inflatsiooni, avaldades survet kasumimarginaalide vähendamiseks. Konkurentsivõimeline majandus reageerib muutustele paremini.

3.6. Lisaks konkurentsile erasektoris on oluline edendada konkurentsi ka riigihangete korraldamisel, võideldes turgu moonutavate kokkumängude vastu riigihangetes.

3.7. Komitee väljendab heameelt COVID-19 puhangu kontekstis loodud riigiabi ajutise raamistiku järkjärgulise kaotamise üle olukorras, kus rahvatervise hädaolukord on vaibunud. Komitee hoiatab aga, et Euroopa Liit peaks võtma toiminust õppust, eelkõige 2020. aasta kogemustest, mis tõid kaasa tõsiseid probleeme meditsiinivahendite ja -seadmete tarneahelas. Suurte ühiste jõupingutuste toel, kaasates nii era- kui ka avaliku sektori inimressursse ja rahalisi vahendeid, õnnestus Euroopa Liidul luua mitmesuguseid struktuure, mis tagasid nende toodetega varustamise. Need struktuurid tuleks säilitada tasemel, mis suudab vastu panna häiretele Aasia turgude tarneahelas, kust kõnealuseid tooteid on seni peamiselt hangitud.

3.8. Ajutiste raamistike vastuvõtmine, et võimaldada liikmesriikidel toetada oma ettevõtlussektoreid viimase kolme aasta jooksul, on olnud konkurentsimoontuste allikas, mida tunnistab ka komisjon ise. Selle mõju on olnud erinev, sõltuvalt liikmesriigi võimekusest. Komitee tunneb muret konkurentsile avalduvate tagajärgede pärast ja kutsus üles tegema algatusi võimalike olukordade lahendamiseks.

3.9. Seoses COVID-19 meetmetega kutsus komitee üles võtma arvesse ka konkurentsimoontusi, mida võis põhjustada riigiabi ja muude toetuste võimaldamine hädaolukorra ajal, kui lahendusi tuli leida kiiresti, ilma tavaolukorras kehtivate kaalutlusteta. Eesmärk on heastada tagantjärele tollal tahtmatult toime pandud ülekohus.

3.10. Komitee väljendab heameelt digiturgude määruse jõustumise üle ning rõhutab eelmehhanismi olemasolu tähtsust kohustuste jõustamiseks ja konkurentsi moonutavate tavade keelustamiseks. Üha enam globaliseeruva ja digitaalsel turul kutsus komitee üles neid tavasid tõhusalt kombineerima konkurentsireeglite tagantjärele kohaldamisega. E-kaubanduse, näiteks platvormimüügi kasv võib soodustada konkurentsi piiravate vertikaalsete kokkulepete sõlmimist.

3.11. Komitee väljendab heameelt siseturgu moonutavaid välisriigi subsidiume käsitleva määruse vastuvõtmise üle. Loodetavasti aitab selle rakendamine alates 2023. aasta juulist vähendada konkurentsiriske, mis tulenevad teatavaid ettevõtjaid eelisolukorda seadvatest tavadest. Tegemist on ulatusliku määrusega, kuid samas võivad ikkagi tähelepanuta jääda äriühingud, mis saavad toetust märkamatuult.

3.12. Komitee nõuab tõhusaid meetmeid ja järelevalvet, et taastada monopolidevastase poliitika raames aus konkurents kõigis sektorites. Ebaõiglased eelised võivad tekkida turgu valitseva seisundi kuritarvitamisest, ebaausatest kaubandustavadest ning loomingulistest rahvusvahelistest maksustrateegiatest, millega tegelemiseks VKEdel ei ole ei inimressursse ega rahalisi võimalusi. Samal ajal tuleb VKEsid tugevdada (eriti kõige tundlikumates sektorites, millele on juba viidatud komitee varasemates arvamustes), sest neil on ainulaadne roll kohalikus arengus ja heaolus, tagades töökohti, makstes kogukonnale makse ja tugevdades piirkondi. Väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on tavaliselt raske sellistel tingimustel konkureerida. Seepärast tuleb ELi konkurentsireeglite järgimiseks kehtestada tugevad ja kooskõlastatud meetmed, nagu piirkondliku tootmise toetamine ja selliste rahaliselt tõhusate vahendite rakendamine nagu liikmesriikide õiglased maksueeskirjad. Praegust inflatsiooniperioodi arvesse võttes on see veelgi tähtsam. Komisjon saab ja tal tuleb selles olulises valdkonnas kiiresti sekkuda, pidades silmas Euroopa tasandi tehinguid, pakkudes riiklikele konkurentsiasutustele tuge ja suuniseid.

3.13. Komitee toetab samme, mida on astunud rohe- ja digipöördele kaasaaitamiseks. Komisjon peaks toetama investeringuid seda eesmärki silmas pidades, jälgides samal ajal tähelepanelikult meetmete tõhusust ja turgude toimimist. Ettevõtjate ja kodumajapidamiste hüvanguks peab säilima turgude konkurentsivõime. Kliima- ja keskkonnakaitse ning energiasüsteemi ümberkujundamisega seotud ülesanded nõuavad õigusraamistiku viimist vastavusse nende eesmärkidega. Seepärast väljendab komitee heameelt erimeetmete vastuvõtmise üle ümberkujundamise kiirendamiseks kooskõlas konkurentsipoliitika eeskirjadega, säilitades samal ajal ühtse turu terviklikkuse.

3.14. Komitee rõhutab õiglase turutingimuste tähtsust sotsiaalsete ettevõtete ja mittetulundussektori jaoks, mis osutavad olulisi üldhuviteenuseid. Sotsiaal- ja tervishoiuteenused, mida osutavad eraettevõtted või sotsiaalsed ettevõtted liikmesriikide sotsiaal- ja tervishoiusüsteemide raames, vajavad piisavaid üldisi vabastusi riigiabi eeskirjadest.

4. Konkreetsed märkused ja soovitused

4.1. Komitee toetab riigiabi ajutiste kriisiraamistike vastuvõtmist, kuid kordab oma üleskutset neid kavasid tähelepanelikult jälgida, et vältida konkurentsimoonutusi. Komitee soovib komisjonil uurida juba lõppenud ajutiste raamistike mõju, et teha neist järeldusi, mis võiksid parandada selliste raamistike toimimist tulevaste kriiside korral.

4.2. Komisjon on loonud konkurentsivaldkonnas mitu seadusandlikku algatust, sealhulgas digiturgu määrus. Komitee rõhutab asjaolu, et nii komisjonil kui ka liikmesriikide konkurentsiasutustel peaksid olema uurimise ja tõendite kogumise volitused, mis on kooskõlas Euroopa ja liikmesriikide õigusega, et võimaldada neil sekkuda väga uuenduslikul ja pidevalt muutuvul turul, et kaitsta turgu ja tarbijaid.

4.3. Komitee toetab siseturgu moonutavaid välisriigi subsidiume käsitleva määruse vastuvõtmist, sest kõik ELi turul tegutsevad ettevõtjad peaksid järgima samu norme. Komitee nõuab pidevat dialoogi ja koostööd kolmandate riikidega ning samuti muude selliste mehhanismide hindamist ja arendamist, mis võimaldaksid kaitsta siseturgu varjatud subsidiumite eest. EL võiks kaaluda tõkete loomist selliste ettevõtjate osalemisele riigihangetes, kes võivad tõenäoliselt pakkuda ebaausat konkurentsi, kehtestades kohustuse järgida eetika- ja tööeeskirju. Veel ühe tõkkena võiks kehtestada karistused, mis põhinevad kaugusel kauba üleandmise kohast, et aidata vähendada CO₂ jalajälge.

4.4. Komitee väljendab heameelt selliste uute vertikaalsete suuniste avaldamise üle, millega toetatakse ettevõtjaid nende tarne- ja turustuskokkulepete kokkusobivuse hindamisel, ning samuti sidusrühmadega konsulteerimise alustamise üle teadus- ja arenduskokkuleppeid käsitlevate muudetud horisontaalsete grupierandi määruste eelnõude osas. Vertikaalseid ja horisontaalseid koostöölepinguid käsitlevad reeglid peaksid arenema koos turuga, võimaldama potentsiaalse kasu jõudmist tarbijateni ning aitama kaasa digi- ja rohepöördele.

4.5. Komitee toetab suuniste vastuvõtmist konkurentsioiguse kohaldamise kohta iseenda tööandjate töötingimusi käsitlevate kollektiivlepingute suhtes. Suunistes selgitatakse, et konkurentsireeglid ei takista iseenda tööandjaid osalemast kollektiivlääbirääkimistel, et võrdsustada oma töötingimusi palgatöötajatega.

4.6. Komitee peab asjakohaseks turu määratlemist käsitleva muudetud teatise eelnõud, millega ajakohastatakse 1997. aasta teatist. Kuna turu määratlemine on vahend, mida komisjon kasutab ettevõtjatevahelise konkurentsi piiride tuvastamiseks ja kindlaksmääramiseks, tuleb selle mõiste ajakohastada ja kohandada turuga, mis on väga olulisel määral arenenud. Komitee toetab turu määratlemisse selliste aspektide kaasamist, mis ulatuvad hinnast märksa kaugemale, nagu kestlikkus ja innovatsioon või isegi tarneaehelate turvalisus.

4.7. Ühinemiste valdkonnas teeb komitee ettepaneku, et ühinemisest teatamise künnis võiks hõlmata lisaks käibele ka teenuste kvaliteedi ja tarbijaohutuse halvenemise võimalikkust.

4.8. Komitee peab oluliseks, et riigiabi eeskirjad järgiksid CO₂ heite vähendamise ning rohe- ja digipöörde eesmärke. Kliima- ja keskkonnakaitse ning energiasüsteemi ümberkujundamisega seotud ülesanded nõuavad õigusraamistiku viimist vastavusse nende eesmärkidega. Seepärast väljendab komitee heameelt erimeetmete vastuvõtmise üle ümberkujundamise kiirendamiseks kooskõlas konkurentsipoliitika eeskirjadega ja säilitades samal ajal ühtse turu terviklikkuse.

4.9. Komitee tunnustab komisjoni jõupingutuste eest monopolidevastase võitluse ja ühinemiste kontrolli valdkonnas. Komitee õnnitleb komisjoni Üldkohtu otsuse puhul, millega kinnitati komisjoni otsus, milles leiti, et Google on kehtestanud Androidi seadmete tootjatele ja mobiilsideoperaatoritele ebaseaduslikud piirangud. Samuti kutsub komitee komisjoni üles jätkama püüdlemist selle eesmärgi poole, hoolimata ebasoodsatest otsustest Qualcommi ja Inteli kohtuasjades, ning õppima tehtud vigadest, et tulevikus teisi juhtumeid paremini kaitsta.

Brüssel, 25. oktoober 2023

*Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president*

Oliver RÖPKE